

Wat zou het mooi zijn als.....

Van : Stichting Groeikas Elburg

Contactpersoon: Jan Blom

Email: info@groeikaselburg.nl

Datum: 3 maart 2025

Inhoud

Inleiding.....	3
Voedsel/land- en tuinbouw	5
Retail/lokale handel	9
Natuur en recreatie	11
Bewegen en gezondheid	12
Cultuur en historie	13
Educatie	14
Algemeen en coördinatie	16
Financieel	17
Nawoord	18

Inleiding

Al een paar jaar zijn inwoners en verenigingen in Elburg bezig met een aantal thema's rond sociale verbinding, leefbaarheid en fysieke ruimte. Deze groep van enthousiaste vrijwilligers was voorheen ieder voor zich bezig met het realiseren van plannen en hadden als eerste stap een zestal thema's benoemd.

Het gaat om de volgende thema's:

1. Voedsel/land- en tuinbouw
2. Retail
3. Natuur en recreatie
4. Bewegen en gezondheid
5. Cultuur(historie)
6. Educatie

Met het proces om te komen tot een integraal plan via een deal, is ook het proces gaande dat thema-overstijgend met elkaar wordt nagedacht over koppelkansen rond leefbaarheid. Het inwonersinitiatief/de groep inwoners/verenigingen en organisaties wordt steeds groter en weet elkaar ook steeds beter te vinden vanuit het platform Groeikas. Inmiddels zijn er gemiddeld ca 15-18 personen aanwezig op een bijeenkomst.

Vanuit de gemeente Elburg is in 2024 een stedenbouwkundig plan Molenkamp-Elburg opgesteld. Dit plan is een belangrijke bouwsteen van deze deal.

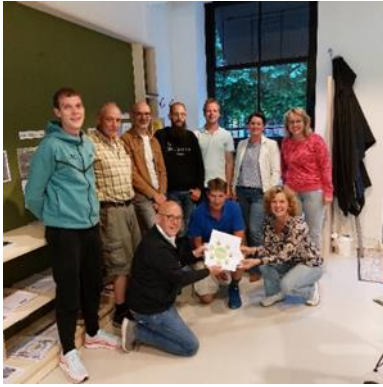
De gebiedsvisie en afwegingskader Beschermd stadsgezicht Elburg is een andere belangrijke bouwsteen en er zijn nog meer. Denk aan de Omgevingsagenda Regio Noord-Veluwe, Regionale woonagenda 2019-2022 Samenwerking Noord-Veluwe, Omgevingsvisie Elburg en Woonvisie Elburg 2020-2025.

Daarnaast sluit de deal aan op beleid op gebied van sport en bewegen, gezondheid en sociaal domein van de gemeente: Integraal preventieplan voor een gezond en actief leven in Elburg en het beleidsplan Sociaal Domein 2024 t/m 2031: Samen leven, samen doen. In dit laatste plan staat het volgende: "Wanneer een leefomgeving zowel fysiek als sociaal veilig is, draagt dat bij aan het welbevinden en de gezondheid van inwoners. Inwoners ontwikkelen een gezondere leefstijl, zitten mentaal beter in hun vel. Ook zijn zij beter in staat voor zichzelf en hun naasten te zorgen en doen minder aanspraak op ondersteuning en zorg. Door de omgeving te verbeteren en gezonde keuzes makkelijker bereikbaar te maken, zijn mensen in staat hun gedrag positief te veranderen. Belangrijke elementen hierin zijn: uitnodigen tot bewegen, gelegenheid voor ontmoeting, kunnen ontspannen en goede toegang tot voorzieningen. ".

Tenslotte past het projectplan van de Elburgse deal in de regio deal Zwolle.

Nu komen er verschillende thema's in een stroomversnelling en is er een integrale beweging op gang gekomen van verbinding tussen mensen. De leefbaarheid van Elburg staat centraal. Er zijn onzekerheden zoals grondaankoop ten behoeve van het plan Molenkamp. Tegelijkertijd is de noodzaak er om iets te doen. Hoe de toekomstige woningbouw er uit komt te zien, is nog niet bekend. Wel is bekend dat er behoefte is om de leefbaarheid en sociale basis te versterken aan de hand van de zes genoemde thema's. Groeikas Elburg kan als platform Elburg groen, natuurlijk doen hieraan bijdragen samen met alle inwoners, de boeren en tuinders, en bestuurders. Soms vallen dingen samen!

Het gaat in deze deal om Elburg met de focus op de gebiedsontwikkeling de Molenkamp.

Werkgroepleden

Leeswijzer

Inmiddels is nu vanuit de werkgroep met alle stakeholders erin, ondersteund door Sylvia Sikkema vanuit de Leefbaarheidsalliantie, dit projectplan Elburgse deal geformuleerd.

Per thema zijn de speerpunten uitgewerkt. Ook in de begroting komen de thema's terug. Sommige speerpunten hebben overlap met andere thema's.

De genoemde kosten zijn de totale kosten gedurende de looptijd van de Elburgse deal dus de kosten over een periode van 3 jaar.

Voedsel/land- en tuinbouw

Aanleiding

Al een paar jaar wordt er, op initiatief van Groeikas Elburg, gepleit voor een Elburgse beweging waarin inwoners meer bewust worden gemaakt van hun voedselvoorziening, de afhankelijkheid daarin van slechts enkele supermarkten en de vervreemding van mogelijke lokale (groenten/voedsel) productie. Het gaat om voedselontmoetingsplekken. De visie is (deels) gebaseerd op het rijke Elburgse tuindersverleden, waarbij de groente-voorziening direct in de buurt en de vermarkting (o.a. middels en eigen veiling) aan de lokale groente-boeren en groenteverwerkingsbedrijven plaatsvond. Maar het is vooral van belang om in deze tijd inwoners (én hun kinderen!) bewust te maken van de herkomst van het voedsel en het werk op het land. Onder het pakkende motto “Elburg Groen Natuurlijk Doen”, wordt het streven naar een meer lokale voedselproductie cq. voedsleconomie uitgedragen.

De ontwikkeling van een gebiedsvisie “Beschermd Stadsgezicht Elburg”, uitgewerkt door Landschapsarchitecten H+N+S samen met bureau Stiel, en de vaststelling daarvan door de Gemeenteraad, geeft aanleiding om het gebied “Molenkamp” als groen landschap met tuindersactiviteiten te ontwikkelen. Dit naast het behoud, en enige uitbreiding, van het sportcomplex en beperkte mogelijkheden voor woningbouw.

Belangrijkste opgave hierbij is een zinvolle invulling, gebruik en ontwikkeling van het verlaten en sterk verwaarloosde tuinbouwbedrijf van de Gebr. Hoekert dat indertijd in handen is gekomen van Omnia-Wonen.

De Gemeente Elburg heeft projectbureau Cittanova ingehuurd om de ontwikkeling van het gebied Molenkamp verder uit te werken en te visualiseren, waarbij met alle betrokkenen wordt overlegd. Er ligt nu een plan: Samen werken aan een duurzame, gezonde & sportieve leefomgeving.

Er zijn 11 speerpunten genoemd binnen dit thema:

A. Marktanalyse/onderzoek lokaal voedsel Elburg

Nulmeting met betrekking tot lokaal geproduceerd voedsel en markt voor lokaal voedsel. Onderzoek naar vergroting van mogelijkheden van lokaal geproduceerd voedsel met behulp van kennisinstituten met inzet van studenten. Ook voor het thema Retail is deze analyse van belang. Voor het onderzoek is een bedrag van gereserveerd.

B. Ontmoetingsplek voedsel, sport, cultuur, natuur : onderzoek/advieskosten incl schetsontwerp

In het te ontwikkelen gebied Molenkamp is een voedselontmoetingsplek van belang om van daaruit zowel activiteiten, als verkoop van groenten en fruit en als opslag te kunnen doen. De volgende structurele activiteiten gaan daar straks sowieso plaatsvinden:

- Minimaal 1x per maand een leerkring/studiekring/lezingcyclus over gezond eten en lokaal voedsel. Dit start met een vaste kern en gaandeweg wordt dit uitgebouwd tot een community van Elburgers die zich hiervoor op één of andere manier in gaan zetten passend bij hun talenten en kwaliteiten.
- Minimaal 1x per maand een vaste koffie ochtend waarbij het accent ligt op de ouderen die op loopafstand wonen in Nieuwe Feithenhof en omliggend en die een affiniteit hebben met het tuindersverleden.

Gedacht wordt aan gebouw/schuur een landelijke uitstraling passend bij de functie. Na een wandeling over de tuinderij loop je naar de binnenruimte waar je tuinbouwproducten koopt en/of een praatje maakt met een kopje koffie met de vrijwilligers die daar actief zijn.

Een schetsontwerp is hiervoor nodig. Onderzocht is of dit te combineren is met de nog te verbouwen ruimte bij de voetbalvereniging ESC die multifunctioneel wordt. Afgesproken is dat gezien de verschillende functies aparte ruimten nodig zijn. Wel wordt over en weer samengewerkt. Denk bijvoorbeeld aan grotere bijeenkomsten die plaats vinden in het multifunctionele gebouw in wording.

C. Voedselcoöperatie/community opzetten

In een voedselcoöperatie slaan gelijkgestemde consumenten, winkeliers en producenten de handen ineen door gezamenlijk en voor gemeenschappelijke rekening een lokale handel op te zetten. Bijna altijd wordt gekozen voor de verkoop van ecologische, duurzame, eerlijke en als het even kan lokale producten (die niet altijd per se van een keurmerk zijn voorzien). Er zijn al duizenden voedselcoöperaties over de hele wereld, maar helaas zijn er in Nederland nog maar enkele.

De coöperatie is een goede rechtsvorm voor een winkel van, voor en door de gemeenschap. Bij een coöperatie bepalen de leden namelijk gezamenlijk het beleid. Zij geven richting aan waar de coöperatie voor staat en gaat. En dat sluit volgens ons heel mooi aan bij het begrip voedselsoevereiniteit.

Hiermee bereiken we daadwerkelijke betrokkenheid van een aantal Elburgse consumenten waarmee (door bijvoorbeeld aandelen participatie) de risico's van teeltkosten en afzet beter te overzien zijn en (deels) afgedekt kunnen worden. Leden van de volkstuinvereniging zijn al geïnteresseerd.

De winkel van de voedselcoöperatie is gesitueerd in de voedselontmoetingsplek.

D. Activiteiten rond aan te leggen eetbare beplanting en onderhoud

Er wordt samen met de betrokkenen een plan gemaakt hoe de eetbare beplanting aan te leggen. Vervolgens zal een groep betrokkenen deze aanleggen. Eenmaal aangelegd zal er zeer regelmatig onderhoud plaatsvinden. Ook de mensen van de dagbesteding en de toekomstig nieuwe inwoners worden hierbij betrokken. Denk aan activiteiten zoals (vlier) bessen plukken en daar limonade van maken.

E. Activiteiten rond tuinderij met oa inrichting van toegankelijke paden

Om te zorgen dat iedereen gebruik kan maken van de paden wordt een plan gemaakt. Denk bijvoorbeeld aan toegankelijke, verharde paden waar iemand met een rollator ook bij slecht weer gebruik van kan maken. De huidige klompenpaden moeten worden verlegd en gaan in de nieuwe situatie over de tuin. Een eerste overleg met Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft hier al over plaatsgevonden en biedt mogelijkheden. Samen met de vele vrijwilligers van de Stichting Landschapsbeheer Elburg zal dit worden gerealiseerd en onderhouden.

F. Activiteiten en materialen voor bij de ontmoetingsplek

Materialen zijn nodig om de activiteiten te kunnen uitvoeren. Denk aan kruiwagens, tuingereedschap, gereedschap in de werkplaats, zaden, pootgoed, presentatie-inrichting (onder meer flapover en beamer met scherm) van de ruimte zodat ook maandelijks een voedsel-pubquiz wordt gehouden.

G. Activiteiten in en rond de op te knappen kas

Er staat een oude kas van ca 2700 m2 in het gebied Molenkamp. Deze zal opgeknapt moeten worden door onder meer nieuw veiligheidsglas erin. Een kas is voor het telen van tuinbouwproducten jaarrond heel belangrijk net als het aanbieden van jaarrond tuindersactiviteiten. Tevens is het voor de mensen van dagbesteding een mooie plek om bij slecht weer toch actief bezig te zijn. Ook voor de voedselcoöperatie is de kas een goede toevoeging. Tenslotte is het voor schoolkinderen ook een mogelijkheid om te laten zien en uit te leggen wat er in de kas groeit.

Voor de op te knappen kas is een offerte opgevraagd.

H. Advieskosten herinrichting naar circulair en verbetering biodiversiteit

In de werkgroep is veel deskundigheid aanwezig. Soms wordt echter gevraagd een adviesbureau in te schakelen dat advies geeft over vraagstukken op gebied van circulaire opgaven (oa hergebruik van bouwmaterialen) en verbetering biodiversiteit.

Hieronder in rood de projectonderdelen die qua subsidie buiten de deal vallen én die wel van belang zijn voor het geheel.

I Activiteiten in en om te bouwen duurzame schuurwinkel / leslokaal / veilinglokaal/ontmoetingsruimte met koffiepunt/werkplaats

Een ruimte is nodig om vanuit daar jaarrond allerlei activiteiten te kunnen doen. Denk bijvoorbeeld aan samen tuinieren, samen oogsten, samen educatie over gezond en lokaal voedsel te geven, samen met bijvoorbeeld de mensen van de daginvulling de verkoop van producten te doen, samen te koken en te eten, samen spullen opknappen etc.

In de ruimte is ieder geval een keuken voorzien, net als een toegankelijk toilet.

Voor de tuinactiviteiten moet een inventief teeltplan worden opgezet waarin een zo groot mogelijke variatie aan (vollegronds- en kas-)groenten, gedurende een zo lang mogelijk deel van het groeiseizoen, producten levert voor directe afzet via de winkel of aan geïnteresseerde Elburgse horecagelegenheden en/of zorginstellingen. De activiteiten zijn onder meer gerelateerd aan het teeltplan.

Daarnaast moet er, in een mooie landschappelijke inpassing, ruimte zijn voor de langjarige productie van groenten (bv. asperge), vruchten (aardbeien), bessen en fruitbomen. Er is een offerte opgevraagd om de kosten van de ruimte goed te begroten.

J Herstel cultuurgrond als gevolg van verwaarlozing (regeneratie)

De huidige grond is niet geschikt om direct in te telen. Jarenlang is het verwaarloosd. Om op termijn biologisch te kunnen telen, is een goed bodemleven van cruciaal belang. Eén van de eerste stappen is herstel van de cultuurgrond zoals verbouw van vlinderbloemige groenbemesters, die stikstof uit de lucht binden.

Biologische productie heeft wellicht de voorkeur (en lijkt voor iedereen mooi!) maar is, gezien de langjarige ernstige verwaarlozing (en sterke 'veronkruiding' van het perceel) misschien niet aan te raden. Er zou vooreerst gekozen moeten worden voor een vergaand geïntegreerde (zo biologisch mogelijke) aanpak waarbij de mogelijkheid voor chemische onkruidbestrijding niet wordt uitgesloten.

Onkruidbeheersing door middel van regelmatig mechanisch onkruid te bestrijden en zaaien van groenbemesters.

K Opstartkosten

De eerste jaren zijn er wel kosten maar kan er nog niet of op kleine schaal worden geteeld. De cultuurgrond moet zich eerst herstellen. Termijn ca 2 jaar.

Retail/lokale handel

Initiatieven op het gebied van retail zien we op lokaal niveau in Elburg. Het gaat om verbinding met de eigen leefomgeving. Er zijn prachtige initiatieven. Deze verkooppunten genereren hun bekendheid met name door mond-tot-mond reclame. Thema's zoals het stimuleren van ambachtelijk ondernemerschap, verminderen van plastic verpakkingen, tegengaan voedselverspilling, voedselzekerheid en betaalbaarheid van voedsel spelen een rol.

In de afgelopen jaar zijn er een aantal bijeenkomsten geweest en de interesse groeit bij de inwoners. Ook zijn er een aantal onderzoekende gesprekken geweest waarin is gekeken naar mogelijkheden tot samenwerking. Er is zeker bereidwilligheid om samen te werken.

We horen terug van de verkooppunten dat de consumenten het lastig vinden om in hun "drukke" bestaan ruimte te vinden om naar lokale verkooppunten te gaan. Ook werd aangegeven dat ze niet altijd wisten dat het bestond.

We sluiten aan bij wat er al is en willen dit eerst in beeld brengen. De insteek is hiervoor duurzaam, de bronnen (boeren, tuinders, imkers etc.) in beeld brengen en de kracht hiervan laten zien. Een positieve vibe waar straks iedere Elburger aan mee wil doen. Er wordt niet alleen ingezet op agrarische bedrijven die een deel van hun productie afzet in de korte keten, ook wordt een lokale imker uitgelicht. We zien de korte keten als een middel om kringlooplandbouw te bevorderen.

We willen dit onder de aandacht brengen door content op de social media. Consumenten zijn zich er bijv. niet van bewust dat het "groene weiland" ook onderdeel is van hun voedselketen. We zetten in op de korte keten en zetten in op duurzaamheid door zoveel mogelijk transport er tussen uit te halen. Terug naar de wortels van ons voedsel.

Speerpunten Retail/lokale handel

- A. Inventariseren wat er al is met betrekking tot lokaal geproduceerde producten. Dit zorgt voor de vindbaarheid van lokale producten. Via social media wordt dit onder meer bekend gemaakt.
- B. Betrekken inwoners, (sport)verenigingen en ondernemers bij verkoop lokale agrarische producten.
Dit gebeurt door lokaal geproduceerd, seizoensgebonden voedsel dichterbij de consument te brengen zodat men ziet en weet wat men koopt/eet. De marktanalyse zoals beschreven in het thema Voedsel/land- en tuinbouw is een bouwsteen. Bewustwording is van belang; onder meer het stimuleren van bewustwording bij het tegengaan van voedselverspilling. Ook sociale contacten worden gestimuleerd door fysieke winkels.

Realisatie vindt plaats via drie sporen:

Spoor B1 De gezonde kantine plus

De voetbalvereniging ESC en de korfbalvereniging willen inzetten op 'de gezonde kantine'. Beide verenigingen gaan dan de producten uit de tuin eraan gebruiken; sla en tomaten op het broodje gezond, fruit in de kantine enz.

Spoor B2 Lokaal voedsel in zorginstellingen

Wat is er mooier dan dat bewoners van zorginstelling Het Baken, die veelal hun hele leven in deze regio hebben gewoond, elke dag verse producten uit hun eigen omgeving kunnen eten. Een

aardappel 'van eigen land' heeft een ander verhaal dan van de groothandel en zorgt misschien nog voor goede (smaak)herinneringen.

Spoor B3 Beleving van eten door ervaren

En wat zou het mooi zijn als straks inwoners en bezoekers van de daginvulling op bezoek gaan bij de Molenkamp met de tuinderij. Even een rondje maken, kijken waar ons eten groeit en meer proeven, ruiken, voelen, lezen over de lokale produkten.

Natuur en recreatie

Het gaat hier om speerpunten die bijdragen aan het meer bewust zijn, leren en genieten van de lokale natuur voor inwoners in en om Elburg, bezoekers en recreanten.

Drie speerpunten Natuur en recreatie:

- A. Activiteiten rond aan te leggen pluktuin, ontwerp en aanleg en onderhoud
De kosten voor aanleg en onderhoud met hulp van vrijwilligers zijn begroot.
- B. Ontmoetingen in het in te richten landschap (ontmoetings- en picknickbankjes, hekwerk tbv omheining, informatieborden, natuurelementen etc.) .
Door middel van borden geïnteresseerden wijzen en uitleggen over de natuur. Zoals paddenpoelen, natuurvriendelijke oevers, kruidenrijk grasland. Aansluiten bij bestaande kerke- en klompenpaden samen met Stichting Landschapsbeheer Gelderland, maar ook fiets- en wandelroutes, inwoners in verbinding brengen met de mooie natuur van Elburg en omstreken. Iedereen is welkom. Het zijn toegankelijke paden. Mensen die tussen het wandelen door even rust nodig hebben in verband met verminderde conditie, rusten tussendoor uit op een bankje en/of spreken af met andere mensen bij het bankje. De Elburgse wandelclub gaat gebruik maken van de picknickbankjes.
Routes die lopen langs open velden, landgoederen en oude boerderijen met veel historie. In diverse stalletjes langs de weg staan lokaal geproduceerde producten en goederen(zie ook thema Retail), van de boer al dan niet in combinatie met een kopje koffie bij het koffiepunt. Minimaal maandelijks is er een rondleiding op de tuinderij en/of bij de omliggende bedrijven met lokale producten en/of het omliggende landschap.
- C. Activiteiten rond aanleg en uitvoering kinderboerderij/natuurspeeltuin / paddenpoel.
Een groep vrijwilligers en een groep van de daginvulling zullen samen met de tuinder de dieren verzorgen. Stichting Landschapsbeheer Elburg ondersteunt en adviseert bij de aanleg en onderhoud van de heggen, struiken en de wilgen.

Bewegen en gezondheid

Groen ontspant en bevordert herstel van stress; Groen draagt bij aan sociale cohesie; Groen houdt ons brein gezond; Groen stimuleert ons immuunsysteem; Groen zorgt voor betere concentratie en productiviteit op het werk; Groen vermindert kans op overgewicht; Door groen voelen we ons gezonder.

Een groene omgeving kan op veel manieren bijdragen aan een actieve leefstijl. Zet bijvoorbeeld een bezem neer in de herfst en mensen gaan spontaan vegen. Met verhoogde perken kunnen ouderen zelf zaden en bloemen planten of aardbeien oogsten. Een pluktuin nodigt uit tot plukken, geurende planten, een fonteintje, ritselende blaadjes of kippen in de ren prikkelen de zintuigen.

Stimuleren tot bewegen is makkelijk als het in de buurt is en dat dagelijks matig intensief bewegen goed is voor iedereen is allang bewezen. Hoe verleiden we inwoners tot bewegen? Juist door de leefomgeving aan te passen. In dit hernieuwd in te richten gebied Molenkamp liggen alle preventieve elementen zo dichtbij elkaar dat het verbinden bijna als vanzelf gaat. Samen met de daginvulling in de tuin werken, maar ook samen naar de voetbal kijken met een gezonde hap, even helpen in de tuin en een klompenpad lopen....het zou in elkaar over kunnen lopen.

In de Gemeente Elburg wordt sinds 2014 gewerkt met de JOGG-aanpak. JOGG staat voor Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst. Een gezonde jeugd begint bij een gezonde omgeving, JOGG richt zich op de leefomgeving waar kinderen en jongeren veel komen: buurt, school, sport, vrije tijd, werk en media. Met programma's en projecten in deze omgevingen stimuleert JOGG een gezonder aanbod van eten en drinken, meer bewegen en voldoende ontspanning. JOGG ondersteunt, adviseert en biedt inspiratie, kennis en samenwerking. De Elburgse deal, Elburg Groen, Natuurlijk Doen, sluit perfect aan bij de JOGG-aanpak. Er liggen enorm veel kansen rondom voedseleducatie bij de kinderopvang en primair onderwijs. Dit past ook bij thema Educatie.

Drie speerpunten:

- A. Aanjagen activiteiten sport en bewegen mbv beweegcoach
Met name bij de opstart kan een beweegcoach een aanjaagfunctie vervullen door de beweegactiviteiten te stimuleren en een programmering op te zetten.
- B. Activiteiten rond nog aan te leggen beweegtoestellen
Een aantal beweegtoestellen is gewenst om mensen te stimuleren om te gaan bewegen.
- C. Activiteiten rond aan te leggen multisportveld
Het multisportveld kan worden gebruikt door iedereen; bijvoorbeeld door de kinderen van de sport-BSO (buitenschoolse opvang), de jongeren met ondersteuning vanuit Stichting Wiel of ouderen.

Cultuur en historie

Rond dit thema is één speerpunt benoemd.

- A. Zichtbaar maken historie tuindersleven in ontmoetingsplek en activiteiten organiseren
In de voedselontmoetingsplek voor jong en oud worden educatie-activiteiten gerealiseerd over de historie van het tuindersleven en oude ambachten zodat mensen zich bewust worden van en inzicht krijgen in de eigen land- en tuinbouwgeschiedenis. Een bestaande collectie van oud handgereedschap /kleine werktuigen uit de land- en tuinbouw wordt tentoongesteld.
Het is ook een werkplaats waar activiteiten plaatsvinden. Dit doen we samen met oudheidkundige vereniging Arent Thoe Boecop; zijnde een partij om samen het tuindersverleden zo goed mogelijk weer te geven.

Educatie

Het thema Educatie heeft veel raakvlakken met andere thema's. In dit thema wordt samengewerkt met veel organisaties. Naast de scholen, kinderopvang ed is JES een partij. Gezond opgroeien en ontwikkeling in Elburg. Daar staat JES (Jeugd, Elburg & Samenwerken) voor. JES verbindt alle belanghebbenden rondom het thema opgroeien en ontwikkelen.

Dit thema gaat over voedsel/land- en tuinbouw uit en in de buurt en heeft een educatieve functie.

Voedsellandschap

De verbondenheid met de grond en de omgeving is sterk in Elburg. Door te weten waar je eten vandaan komt, verbindt je je met de grond, je eigen leefomgeving.

De bakermat van het voedsel

Een lokaal geproduceerd en lokale afzet. Contact tussen de inwoner en de boer. Inzetten op samenwerking tussen ondernemers. Beeldvorming over het buitengebied van Elburg.

Skip het transport

Beweeg, stap op de fiets, ga er op uit om je eten in de buurt te kopen bij de tuinder, imker of de boer. Beweeg in de eigen omgeving.

Samen

Smaak en gewoontes worden jong geleerd. Samen eropuit, samen koken, samen eten.

Er zijn zes speerpunten benoemd.

- A. De eerste stap is bewustwording van je eigen leefomgeving. Schoolklassen/kinderopvang gaan aan de slag met het thema lokaal voedsel. Een aantal groepen kinderen gaat in de ontmoetingsplek zaaien op zaaitafels. Langzamerhand worden ze met de school "eigenaar" van een minimoestuin bij de voedselontmoetingsplek. Er wordt geleerd hoe voeding wordt gemaakt. Kosten voor onder meer zaaitafels, zaden, grond, gereedschap.
- B. De volgende stap is naar buiten gericht rond de tuinderij gebied de Molenkamp. Een schoolmoestuin wordt aangelegd en activiteiten rond het tuinieren georganiseerd. Kosten voor aanleg schoolmoestuin en poot- en plantgoed bij de tuinderij.
- C. Betrekken schoolkinderen bij land- en tuinbouwbedrijven
Daarna is de stap nog verder naar buiten gericht naar Elburg. Kinderen gaan met de school naar een boer, tuinder of iets anders gerelateerd aan lokaal voedsel. Het gaat om de bewustwording van gezond voedsel en de sociale verbinding als basis van gezondheid. Uiteraard worden ouders hierbij ook betrokken.
- D. Coördinatie, opleiden en begeleiden vrijwilligers
- E. Activiteit bestuderen bodemleven, educatietuin (film 'onder het maaiveld')
- F. Elburgse habitat
Het maken van voorlichtingsmateriaal en communiceren over duurzaam voedsel passend bij de doelgroep. Het gaat om de personele inzet van een communicatiedeskundige die op diverse

communicatiekanalen zoals social media, Instagram berichten zet, persberichten maakt, voorlichtingsmateriaal maakt voor met name kinderen en daarnaast om kosten rond drukwerk.

Algemeen en coördinatie

Vier speerpunten:

- A. Projectcoördinatie
Er is behoefte aan een projectleider die boven de groep kan staan en ervoor zorgt dat het project goed loopt. De voorkeur is iemand die in de regio werkzaam is en betrokken is bij de regio. De projectcoördinatie zorgt ook voor een toekomstbestendige borging na afloop van het project.
- B. Ondersteuning /coaching extern. Er is begroot voor procesmatige ondersteuning van de regionale projectleider en/of de projectgroep.
- C. Organisatie-opbouw en toekomstbestendigheid/positionering/ kennisdeling/communicatie
Dit is een verzamelpost die eigenlijk bij ieder thema aan de orde komt.
De organisatie van bestuur en werkgroepen is in opbouw. De positionering van Groeikas (missie, visie, strategie) vraagt een doorontwikkeling. Ook een marketing- en communicatieplan (oa website, huisstijl en logo) is nodig. Denk bijvoorbeeld ook aan communicatiemateriaal en communicatie-ondersteuning. Gedurende de looptijd van de deal wordt gewerkt aan de toekomstbestendigheid na afloop van de deal.
- D. Bijeenkomsten (werk)groepen dorpendeal
Tot nu toe zijn alle bijeenkomsten klein en groot niet meegenomen in de kosten. Echter er worden wel kosten gemaakt.

Financieel

De begroting kent een looptijd van drie jaar. De begroting is incl BTW.

Kostenbegroting Elburgse deal looptijd 3 jaar	
Voedsel/land- en tuinbouw	
Marktanalyse/onderzoek inwoners lokaal voedsel Elburg	
Ontmoetingsplek voedsel, sport, cultuur, natuur : onderzoek/advieskosten incl schetsontwerp	
Voedselcoöperatie/community opzetten en communicatie	
Activiteiten rond aan te leggen eetbare beplanting en onderhoud	
Activiteiten rond tuinderij met oa inrichting van toegankelijke paden	
Activiteiten en materialen rond de ontmoetingsplek	
Activiteiten in en rond de op te knappen kas	
Advieskosten herinrichting naar circulair en verbetering biodiversiteit	
Activiteiten in en om te bouwen duurzame schuurwinkel / leslokaal / veilinglokaal/ontmoetingsruimte/werkplaats	
Herstel cultuurgrond agv verwaarlozing (regeneratie)	
Opstartkosten	
subtotaal	
Retail	
Inventariseren wat er al is	
betrekken inwoners en ondernemers bij verkoop lokale agrarische producten	
Natuur en recreatie	
activiteiten rond aan te leggen pluktuin,ontwerp en aanleg en onderhoud	
ontmoetingen in het in te richten landschap (ontmoetingsbankjes, hekwerk, borden etc.)	
activiteiten rond aanleg dierenspeeltuin / paddenpoel	
Bewegen en gezondheid	
Aanjagen activiteiten sport en bewegen mbv beweegcoach	
activiteiten rond nog aan te leggen beweegtoestellen	
activiteiten rond aan te leggen multisportveld	
subtotaal	
Cultuur(historie)	
zichtbaar maken historie tuindersleven in ontmoetingsplek en activiteiten organiseren	
subtotaal	
Educatie	
Schoolklassen/kinderopvang "eigenaar" maken van een moestuin	
Schoolmoestuin aanleggen en activiteiten organiseren	
Betrekken schoolkinderen bij land- en tuinbouwbedrijven	
Coördineren, opleiden en begeleiden vrijwilligers	
Activiteiten bestuderen bodemleven, educatietuin	
Elburgse habitat; communiceren over duurzaam voedsel mbv social media	
subtotaal	
Algemeen	
Projectcoördinatie	
Ondersteuning /coaching extern	
Promotie/communicatie/ marketing / kennisdeling	
Bijeenkomsten (werk)groepen dorpendeal	
subtotaal algemeen	
Totaal	

Buiten de dorpendeal vallen een drietal posten van het thema voedsel/land- en tuinbouw die zich richten op de te bouwen schuurwinkel/leslokaal/werkplaats, herstel cultuurgrond en opstartkosten.

Nawoord

Wat zou het mooi zijn als vader Matthijs zijn zoontje Vic op de fiets naar voetbal kan brengen en tussendoor even met zijn dochtertje Lotje naar de natuurspeeltuin kan lopen, haar konijntjes kan laten voeren en aaien bij de kinderboerderij, en vervolgens met een tas vol lokale producten weer richting de voetbalvelden kan gaan. In de multifunctionele ruimte eten Matthijs, Vic en Lotje nog een broodje gezond van producten uit de tuinen ernaast.

Wat zou het mooi zijn als oma Riet iedere dag met haar rollator een wandeling door de tuinen kan maken om in de ontmoetingsruimte andere bewoners te ontmoeten, van jong tot oud. Bijvoorbeeld juf Els en haar leerlingen, die zojuist in de tuinen mochten werken, om vervolgens in de ontmoetingsruimte te koken met hun net geoogste producten. Vandaag maken ze tomatensoep. Oma Riet mag ook een kopje.

Wat zou het mooi zijn als Hamoodi, die twee jaar geleden zijn boerderij in Syrië noodgedwongen moest verlaten, samen met Bertus, een biologisch tuinder uit Elburg, voor de tuinen en dieren zouden zorgen. Hamoodi kan eindelijk weer doen waar hij goed in is en leert bovendien de Nederlandse taal en cultuur beter kennen. En Bertus? Die denkt 'waarom moeilijk doen als het samen kan'.

Wat zou het mooi zijn als deze gezamenlijke Elburgse deal betreffende het gebied Molenkamp middels duurzame, gezonde, sportieve en educatieve activiteiten, als ook door de ruimtelijke, groene inrichting én de fysieke verbindingen van paden tussen tuinbouw, voeding, recreatie, sport, natuur en cultuur, zou bijdragen aan leefbaarheid en sociale verbinding wat (preventief) effect heeft op de gezondheid, het welbevinden en het welzijn van alle inwoners van de gemeente Elburg.

Wat zou het mooi zijn als...